

Cene diriguju „procene“ o perspektivi saudijskog snabdevanja naftom

NAVOĐENE INFORMACIJE

Reuters: Saudijska proizvodnja vraćena na 11,3 Mbd

WSJ: Godinu dana za obnovu saudijskih postrojenja?

Iran spreman na ustupke,
ako SAD ukinu sankcije

SAD odgovorile novim sankcijama
Kažnjeni i kineski brodari

Kamen od 47B dolara o vratu naftnogasne privrede

EU: Porez na CO2 na uvozne proizvode

EIA: Rast od 50% u potrošnji energije
u svetu do 2050 (Tabela)

„OPAL presudom“ EU rizikuje zaokret Gasproma ka Istoku

БУДУЋНОСТ
НА ДЕЛУ

SADRŽAJ

NAFTA

Uloga informacija u dirigovanju tržišta nafte – neko manipuliše, ili greši:	OVDE
Reuters: Saudijska proizvodnja vraćena na 11,3 Mbd	OVDE
WSJ: Obnova saudijskih postrojenja može potrajati i godinu dana	OVDE
Strateške zalihe nafte pokrivaju svaki manjak isporuke iz Saudijske Arabije	OVDE
Iran spreman na ustupke, ako SAD ukinu sankcije	OVDE
SAD odgovorile sankcijama iranskim zvaničnicima i kineskim firmama	OVDE
Erdogan: Turska neće prekinuti uvoz nafte iz Irana	OVDE
IPO Saudi Aramca malo verovatan ove godine	OVDE
Bloomberg: Datum se objavljuje 20. oktobra.....	OVDE
Kamen o vratu naftnogasne privrede težak 47 biliona dolara	OVDE
Kroz Družbu ove godine tranzit od 54 mt nafte	OVDE
Sečin ne odustaje od Arktičkog naftnog klastera	OVDE
EU klasifikacija dozvoljava da dizel goriva i nuklearna energija budu zelena	OVDE
EU najavljuje porez na CO2 na uvozne proizvode	OVDE
Direktori Big Oil kompanija promovišu plan skladištenja CO2	OVDE
EIA: Rast od 50% u potrošnji energije u svetu do 2050.	OVDE
UNKS: Kretanje cene Brent nafte	OVDE

GAS

EU rizikuje „OPAL presudom“ pritiskom na Gazprom	OVDE
Naftogaz može da pokrije zimske potrebe Evrope ako pregovori propadnu	OVDE
Gasni lobi: Ograničenja kreditiranja mogu štetiti klimatskim ciljevima	OVDE

REGION

Otkazi za više od 70 radnika u broskoj Rafineriji nafte	OVDE
Hrvatska: Benzin na 1,42 evra, dizel 1,36 evra	OVDE
UNKS: Cene goriva u regionu	OVDE

NAFTA

Uloga informacija u dirigovanju tržišta nafte – neko manipuliše?

Reuters: Saudijska proizvodnja već na 11,3 Mbd

RIJAD - Saudijska Arabija je obnovila kapacitete proizvodnje nafte na 11,3 miliona barela dnevno, saznaje u sredu **Reuters** iz tri izvora upućena u poslovanje Saudi Aramca, održavajući brži oporavak od očekivanog nakon napada, 14. septembra na njena postrojenja.

Proizvodnja nafte iz polja Hurajs sada je 1,3 miliona barela na dan (Mbd), a rafinerija Abkajk trenutno može da prerađuje oko 4,9 Mbd, tvrde izvori. U ponedjeljak su izvori naveli da je prerada u Abkajku iznosila oko tri Mbd.

Reuters navodi da je Aramco uspeo da održi ugovorene isporuke svojim klijentima, povlačenjem nafte iz skladišta, kao i ponudom nafte iz drugih polja.

WSJ: Obnova saudijskih postrojenja može potrajati i godinu dana

NUJORK, RIJAD – **Wall Street Journal** istovremeno piše ove nedelje da obnova saudijskog naftnog polja Hurajs i naftnog prerađivačkog kompleksa Abkajk može potrajati nekoliko meseci.

Kako su izvođači radova kazali za WSJ, Saudi Aramco je u hitnim razgovorima s proizvođačima opreme i serviserima i nudi premijske stope za bržu isporuku i ugradnju.

Ipak, popravke bi mogle trajati mesecima jer oprema tek treba da se proizvede, pre nego što bude isporučena i instalirana, a to bi moglo potrajati i godinu dana, prenosi WSJ, citirajući saudijske zvaničnike.

Strateške zalihe nafte pokrivaju svaki manjak isporuke iz Saudijske Arabije

NUJORK - U slučaju da saudijski državni naftni gigant Saudi Aramco ne bude u mogućnosti da obnovi svoju proizvodnju brzo, nakon što se isprazni sirovu naftu iz sopstvenih zaliha i ponovo pokrene druga polja, svetske strateške rezerve nafte mogu se iskoristiti kako bi se nadoknadila razlika potrebna za sprečavanje nestašice nafte širom sveta, piše za portal **Seeking Alpha** ekspert za procenu poslovnog rizika Robert Boslego. Prema njemu, strahovanja od brzog rasta cena nafte zbog nestašice izazvane bombardovanjem saudijskih naftnih postrojenja su preterana i možda dirigovana od špekulanata koji su računajući na takav scenario nagomilali duge pozicije u naftnim fjučersima.

Zemlje članice Međunarodne agencije za energiju IEA drže oko 1,55 milijardi barela javnih zaliha nafte za odgovor na vanredne situacije, od čega se 645 miliona nalazi u Sjedinjenim Državama. Osim toga, industrija ima, u skladu sa obavezama koje nameću vlade, 650 miliona barela koje može osloboditi po potrebi.

Sam kapacitet mogućnosti oslobađanja nafte iz zaliha u SAD-u procenjuje se na 4,4 miliona barela dnevno. I ta nafta može početi odmah da ulazi u industrijski sistem, ilustruje Boslego.

DIZEL
G-DRIVE

MOĆNA TRANSFORMACIJA

POVEĆANA SNAGA MOTORA

POBOLJŠANE PERFORMANSE MOTORA

PROFESIONALNA ZAŠTITA SISTEMA ZA GORIVO

Iran spreman na ustupke, ako SAD ukinu sankcije

TEHERAN - Iran je spreman da pruži uveravanja da neće razvijati nuklearno oružje i prihvatiti promene u svom nuklearnom sporazumu iz 2015. sa svetskim silama ako se Sjedinjene Države vrate sporazumu i ukinu sankcije, rekao je vladin glasnogovornik.

"Ako se sankcije okončaju i dođe do povratka na (nuklearni) sporazum, postoji prostor za pružanje uveravanja za probijanje zastoja, a predsednik Hasan Rohani ima čak i predlog za male promene u sporazumu", portparol Ali Rabiei je rekao državnoj TV.

SAD odgovorile sankcijama iranskim zvaničnicima i kineskim firmama

VAŠINGTON - Trampova administracija zabranila je visokim iranskim vladinim zvaničnicima ulazak u Sjedinjene Države i uvela sankcije kineskim kompanijama zbog trgovanja naftom u sklopu napora Vašingtona da prisili Teheran na prihvatanje pregovora oko njegovog nuklearnog programa.

U izjavi u sredi Bijela kuća je saopštila da je zabrana visokim predstavnicima vlade Irana i članovima njihovih porodica ulazak u SAD posledica pokroviteljstva Teherana nad teroristima i doprinosa tekućoj humanitarnoj krizi. Trampova administracija takođe je primenila sličnu zabranu za vladine službenike iz Venecuele.

Naredba je usledila neposredno pošto je američko Ministarstvo finansija sankcionisalo šest kineskih kompanija i pet državljana Kine zbog transporta iranske nafte.

Erdogan: Turska neće prekinuti uvoz nafte iz Irana

ANKARA - Turski predsednik Tayyip Erdogan izjavio je u četvrtak po povratku kući iz Njujorka da nije moguće da Turska obustavi uvoz nafte i gasa iz Irana, uprkos pretnjama američkim sankcijama, objavio je **NTV**.

Reuters: IPO Saudi Aramca malo verovatan ove godine

LONDON – Svet ove godine verovatno neće biti svedok do sada najspektakularnije inicijalne prodaje akcija (IPO), koja bi osim prometa od dvadesetak milijardi dolara, trebalo da konačno rasvetli pitanje koliko na tržištu vredi najveća svetska kompanija, saudijski naftni kolos Saudi Aramco.

Reuters u ovonedeljnoj informaciji saznaje iz dva upućena izvora da je saudijski dvor, koji je nedavno preuzeo direktnu kontrolu nad ministarstvom energije, procenio da posle napada na instalacije Aramca nije dobar trenutak za IPO.

Ranije je prodaja prvog jednog procenta akcija državne kompanije Saudi Aramco najavljivana za novembar i to na domaćoj berzi, dok su sa vodećim svetskim bankama počeli razgovori o organizovanju tog i narednog izlistavanja na nekoj od berzi u svetu. IPO bi trebalo da odgovori na pitanje da li je tačna saudijska procena da Saudi Aramco vredi dva biliona dolara, ili 1.500 milijardi koliko procenjuju nezavisni analitičari.

Bloomberg: Datum IPO-a 20. oktobra

RIJAD - **Bloomberg**, međutim, isto vreme prenosi informaciju dobijenu od lica upoznatih sa strategijom Rijada, koji su međutim insistirali na anonimnosti, da bi datum organizovanja IPO-a trebalo da bude objavljen „oko 20. oktobra“.

Agencija prenosi da bi IPO ipak mogao da bude u novembru ove godine, ali navodi da Aramco nije odmah odgovorio na zahteve za komentar.

Više od 100 bankara i zvaničnika razgovarala su dva dana uz prezentacije analitičara u sedištu Aramca u Dhahranu u istočnoj provinciji monarhije, rekli su izvori **Bloomberga**.

UVEK UZ PRIRODU

UVEK UZ LJUDE

UVEK KA CILJU

UVEK U POKRETU

WWW.LUKOIL.RS

Kamen o vratu naftnogasne privrede težak 47 biliona dolara

NJUJORK - Budućnost ugljovodonika postaje crna ako planovi koje su predstavile međunarodne banke sa kontrolom nad kapitalom od oko 47 biliona dolara, budu u potpunosti provedeni.

Oko 130 međunarodnih banaka, sve prisutne na samitu UN o klimatskim promenama u Njujorku, obavezale su se da će u narednim godinama smanjiti podršku i ulaganja u naftni i gasni sektor. Bankarske grupe potpisale su takozvane Principe za odgovorno bankarstvo, što podrazumeva obećanje da će u potpunosti podržati sprovođenje Pariskog sporazuma, smanjujući ulaganja u ugljovodonike uz promociju obnovljivih izvora.

Ova izjava će biti veliki potres za naftne i gasne kompanije, jer preti upstream i downstream poslovima u celom svetu, prisiljavajući proizvođače nafte i gasa da, ili smanje svoj uticaj na životnu sredinu, ili da traže nove izvore ulaganja.

Naftnim i gasnim kompanijama je već sve teže da pronađu nove izvore finansiranja, a povrh svega, velika grupa institucionalnih ulagača, koja predstavlja kapital od 11 biliona dolara, već počinje da izlazi iz naftno-gasne industrije.

Prvi sektor koji će osetiti posledice verovatno su ugljenokopi, ali očekuje se da će uslediti i drugi sektori proizvodnje fosilnih sirovina. Ipak, za sada nema indikatora da najveće banke prodaju svoje udele u sektorima ugljovodonika. Ako bi se ovo ostvarilo, u potpunosti bi potkopalo budućnost nafte i gasa, konstatuje **Oilprice.com**.

Kroz Družbu ove godine tranzit od 54 mt nafte

MINSK - Tranzit nafte naftovodom Družba kroz Belorusiju očekuje se da iznosi oko 54 miliona tona 2019. godine, rekao je novinarima u četvrtak glavni inženjer Gomeltransneft Družbe (deo Belneftehima) Andrej Verigo, prenosi **TASS**.

"Mesečne količine transporta su u potpunosti obnovljene. U septembru - preko 5 miliona tona u svim tranzitnim pravcima, u oktobru - predviđaju se i prosečne godišnje količine", rekao je, dodavši da se očekuje da "do 54 miliona tona" nafte bude upumpano u naftovod u ovoj godini.

Sečin ne odustaje od Arktičkog naftnog klastera

MOSKVA - Čelnik najveće ruske naftne kompanije obratio se novim pismom ruskom predsedniku Putinu, insistirajući na poreskim olakšicama neophodnim za finalizaciju projekta izgradnje

ogromnog naftnog klastera na Arktiku. Za Igora Sečina, generalnog direktora Rosnjefta, ovo će postati vitalni izvor sirove nafte za transport Severnim morskim putem, piše u utrak **Warsaw Institute**.

Poljski geopolitički think tank ukazuje, da Sečin namerava da izgradi cevovod dug 600 kilometara koji će se protezati od Vankorskih polja u severnom Sibiru, preko reke Ob, sve do Diksona, na poluostrvu Tajmeru, na obali Karskog mora.

Rosnjeft je zatražio poreske olakšice u vrednosti od čak 36 milijardi dolara, što je iznad granice koju je spreman da prihvati ministar finansija Anton Siluanov.

Arktički naftovod je zajednički poduhvat Rosnjefta i Neftegazholdinga, pod imenom Vastok Oil. Sečin je tvrdio da će projekat postati operativan do 2024. godine; prema predviđenom planu, 2030. godine preko naftovoda godišnje bi se isporučivalo do čak 100 miliona tona nafte.

Vastok Oil namerava da formira arktički klaster i poveže tim naftovodom četiri velika naftna polja (tri u vlasništvu Rosnjefta) sa ukupno sadrže 1,9 milijardi tona nafte.

Sečin naglašava značaj ovog projekta za razvoj Severnog morskog puta, svestan da je brodski transport nafte kroz Arktik visoko na Putinovoj listi prioriteta. Situacija je, međutim, postala dosta zamršena u julu kada je na Putinov zahtev uveden opšti moratorijum na nove poreske olakšice za naftne kompanije uključene u arktičke projekte.

EU klasifikacija dozvoljava da dizel goriva i nuklearna energija budu zelena

BRISEL - Vlade Evropske unije odobrile su u sredu kriterijume za definisanje privrednih ulaganja koja se mogu označiti kao održiva, prema kojima bi se čak i nuklearna energija, kao i dizel goriva mogli smatrati „zelenim“, prenosi **Global Capital**.

Usvojeni predlog zakona implementira kriterijume definisane kao Taksonomija održivih ekonomskih aktivnosti, ali posmatrači smatraju da do konačnog odobravanja predloga treba sačekati ishod trilateralnih pregovora Komisije sa Evropskim parlamentom i Savetom Evrope.

U nastojanju da smanji emisije ugljenika, EU je pripremila ovu klasifikacionu šemu za održiva ulaganja, nastojeći da se privuče investitore svesne klimatskih promena i da podigne tržište zelenih obveznica na 200 milijardi dolara.

Prema kriterijumima, vlade dobijaju veća ovlašćenja u odlučivanju šta je zeleno, uprkos predloga Evropske komisije da nezavisni eksperti dobiju u tome veću ulogu.

Kako piše **Reuters**, kriterijumi takođe sužavaju predloge Evropskog parlamenta, koji je želeo da sa zelene liste isključi bilo koje projekte koji uključuju ugalj ili nuklearnu energiju, kao i one koji se odnose na automobile sa pogonom na fosilna goriva.

Prema novim pravilima, dovoljno je da projekat namerava da smanji, a ne i da eliminiše emisije ugljendioksida, da bi se klasifikovao kao zeleni.

Nemačka, najveća ekonomija EU, bila je protiv toga da se nuklearna energija kvalifikuje kao održiva, ali nije spominjala ugalj ili dizel goriva.

HIP

PETROHEMIJA

HIPLEX

HIPTEN

HIPREN

POLIMERI KOJI IMAJU IME

Direktori Big Oil kompanija promovišu poslove skladištenja CO2

NJUJORK - Grupa od trinaest glavnih naftnih kompanija, uključujući američke Exxon Mobil i Chevron i britanski BP, pripremila je plan za promociju investicija u prikupljanje, upotrebu i skladištenje ugljendioksida u cilju smanjenja emisija gasova sa efektom staklene bašte.

Naftna i gasna klimatska inicijativa (The Oil and Gas Climate Initiative), kako se zove plan, će se usredsrediti na postavljanje tehnologija za hvatanja ugljenika u SAD, Britaniji, Kini, Norveškoj i Holandiji, s ciljem udvostručenja količine ugljendioksida koja se trenutno skladišti na globalnom nivou do 2030. godine.

Grupa je u ponedeljak u Njujorku potpisala o ovom planu deklaraciju o saradnji sa akcionarima i drugim deoničarima, uključujući i neke ministre energetike, piše agencija **Reuters**.

MITAN OIL

EU porez na CO2 na uvozne proizvode

BERLIN, BRISEL - EU bi mogla da uvede porez na ugljendioksid za uvozne proizvode, uključujući energiju, radi zaštite svoje industrije od konkurencije iz zemalja sa blažom klimatskom regulativom, prenosi **Argus Media** informaciju dobijenu od nekih od najvećih nemačkih industrijskih kompanija.

Podrška meri oporezivanja ugljenika na granicama EU uvećana su poslednjih meseci, nakon što se izabrana predsednica Evropske komisije Ursula von der Leyen obavezala da će u prvih 100 dana svog mandata predložiti takvo zakonsko rešenje. Svoj petogodišnji mandat počinje u novembru.

Porez na ugljendioksid na granicama odnosio bi se na uvoz energije i energetske sirovine u EU iz zemalja koje nisu članice Unije, tako da uvezeni proizvod podleže troškovima CO2 koji su uporedivi sa onim u Evropi, gde bi njegove emisije plaćale kroz dozvole za emisije ugljendioksida (EU ETS).

Cena EU ETS dozvole za emisiju jedne tone CO2 višestruko se utrostručila od početka 2018. EU daje besplatne EU ETS dozvole nekim industrijama, kako bi izbegla njihovo iseljavanje u regione van EU, gde ovaj namet ne postoji, ali taj sistem ne funkcioniše, kažu za Argus sagovornici iz velikih kompanija.

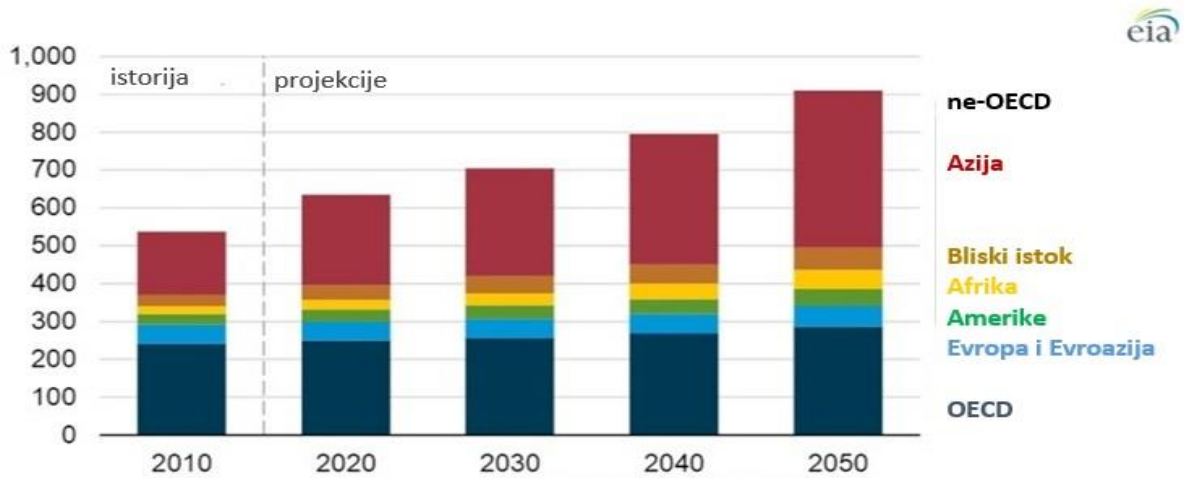
Jedan od načina uvođenja mera oporezivanja CO2 na granici bilo bi definisanje referentnih vrednosti za ugljenik za grupe proizvoda i njihovo primenjanje na sav uvoz, bez obzira iz koje zemlje proizvod dolazi. Primena poreza na proizvode, a ne na određene zemlje, mogla bi pomoći da se osigura da je ona u skladu s pravilima Svetske trgovinske organizacije, rekao je šef sektora za energetske i klimatsku politiku nemačkog hemijskog giganta BASF, Claus Beckmann.

EIA projektuje rast od blizu 50% u potrošnji energije u svetu do 2050.

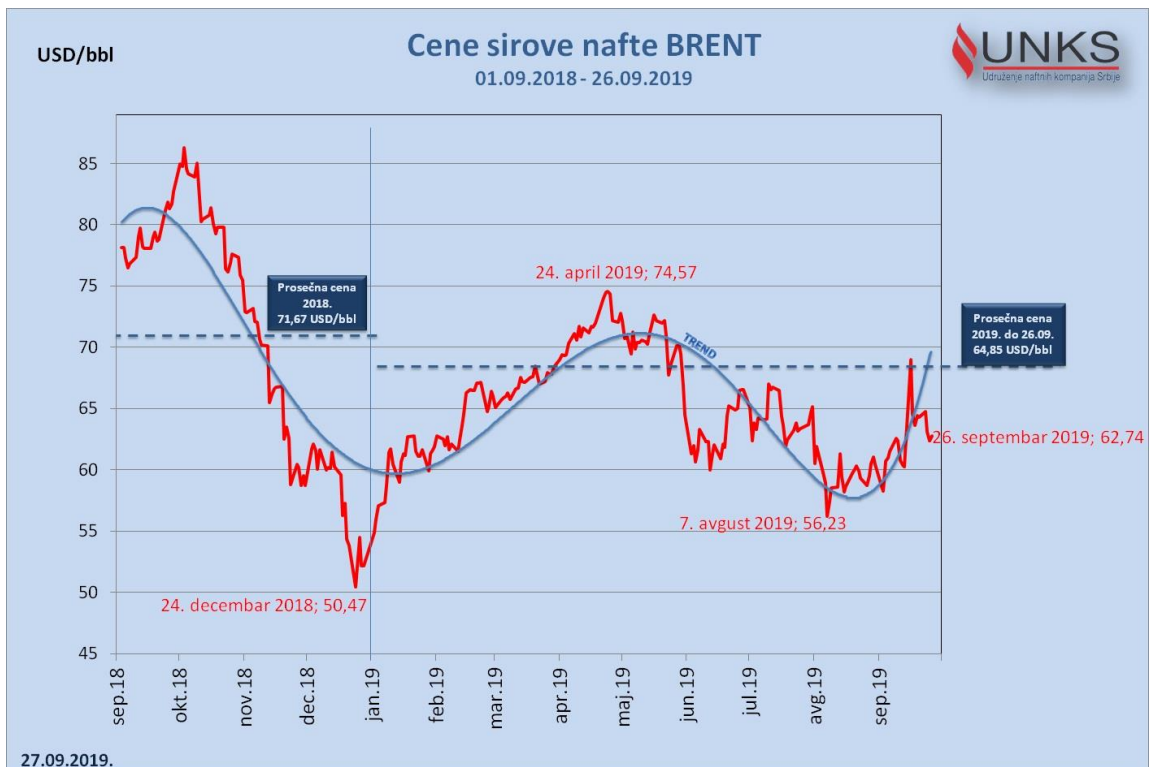
Globalna potrošnja primarne energije po regionima (2010-2050.)

U trilionima Britanskih termalnih jedinica

VAŠINGTON - Po sektorima, industrija će zahvatiti najveći deo rasta, što uključuje rudarstvo, rafinerije, proizvodnju, poljoprivredu i građevinarstvo. Potrošnja energije u industriji porašće za 30 odsto do 2050, navodi američka Uprava za energetske informacije EIA u *Međunarodnom energetskom pregledu 2019.*

Potrošnja energije u transportu povećava se za 40 odsto u tom vremenskom okviru, a opet je prevodi Azija. Obnovljivi izvori energije su najbrže rastući izvor do 2050. i u apsolutnim iznosima će nadmašiti naftu i druge tekućine godišnjim rastom od 3,1 % do 2050, projektuje američka Uprava za energetske informacije.

GAS

EU rizikuje pritiskom na Gasprom „OPAL presudom“

NJUJORK - Odluka suda Evropske unije da poništi odluku Evropske komisije iz 2016. godine o proširenju pristupa kapacitetima gasovoda OPAL Gaspromu ([NEDELJA # 411](#)) može biti poslednja uvreda koja će uveriti Rusiju da se trajno preorijentiše na istok za svoj izvoz prirodnog gasa, piše u utorak *Seeking Alpha*.

Saradnik portala, Zoltan Ban piše da ekonomija EU nije u poziciji da rizikuje takav epilog i još jedan udar, poput viših cena prirodnog gasa, zbog neminovnosti da u tom slučaju manjak ruskog gasa nadomesti uvozom barem za trećinu skupljeg LNG-a.

„EU bi mogla da doživi energetska krizu već ove zime ako Ukrajina i Rusija ne postignu sporazum o nastavku tranzita ruskog gasa preko te zemlje. Presuda vezana za OPAL, ima za cilj da izvrši pritisak na Rusiju radi sporazuma sa Ukrajinom, a mogla bi zapravo imati suprotan efekat“, piše Ban.

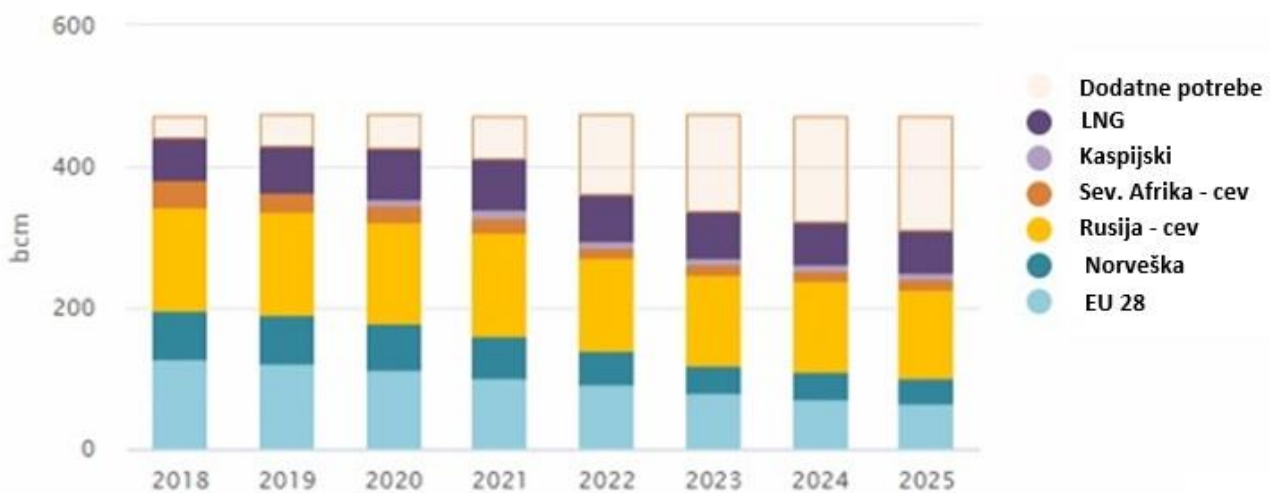
EU trenutno godišnje troši oko 450 milijardi kubnih metara (Bcm) prirodnog gasa. Od ove količine, nešto manje od 200 Bcm obezbeđuje sopstvena opadajuća gasna privreda, kao i Norveška.

Norveška proizvodnja gasa takođe će padati u narednih nekoliko godina, kao što pokazuje grafika dole, dok će se snabdevanje iz sopstvenih EDU izvora otprilike prepoloviti u roku od pola decenije.

To je jasan pokazatelj da će u narednih nekoliko godina EU morati da popuni ogroman jaz, što se može postići nadomestiti jedino iz Rusije ili većim uvozom LNG-a, što članice Unije teško da mogu sebi dozvoliti imajući u vidu njihove slabe ekonomske performanse, konstatuje autor.

Ako Rusija na kraju postigne nekakav sporazum o tranzitu gasa s EU i Ukrajinom, to će najverovatnije biti fleksibilan ili kratkoročni ugovor. Vreme koje će dobiti iskoristiće da se izbegne potpisivanje drugog. Najverovatnije će u međuvremenu sklopiti dogovor o gradnji drugog gasovode prema Kini, koji će preuzeti prirodni gas iz ruskih zapadnih polja, odakle se sada podmiruju domaće potrebe, ali i izvoz u Evropu, procenjuje saradnik američkog portala.

Izvori snabdevanja EU gasom, dodatne potrebe, ugovoreni uvoz i sopstvena proizvodnja za period 2018-25. (IEA podaci)

Снага
природе

Партнерство са природом
трајна је **ИНВЕСТИЦИЈА**

Naftogaz može da pokrije zimske potrebe Evrope ako pregovori propadnu

BRISEL - Čelnik ukrajinske državne naftno-gasne kompanije kaže da će Kijev i dalje biti u mogućnosti da snabdeva Evropu prirodnim gasom iz svojih podzemnih skladišta, čak i ako pregovori sa Gaspromom završe neuspehom.

"Potpuno smo sigurni da Ukrajina može da održi snabdevanje gasom ... barem tokom prvog tromesečja 2020. godine", izjavio je u petak predsednik uprave Naftogaza Andrij Kobiljev na jednom skupu u Briselu.

Kobiljev je precizirao da, čak i ako razgovori sa ruskom stranom ne uspeju, 19,6 milijardi kubnih metara prirodnog gasa Naftogaza ostaje u igri i dodao da je Ukrajina potpisala barem jedan ugovor o reverzibilnom snabdevanju gasom iz Evrope.

Takođe je objavljeno u petak da Naftogaz već pokušava da nadoknadi gubitke u održavanju tranzitne mreže ako ne dođe do dogovora o nastavku transporta ruskog gasa od 1. januara iduće godine.

"Tražimo potpuni povrat svih relevantnih troškova, uključujući povraćaj rezidualne vrednosti ukrajinskog gasnog transportnog sistema", rekao je Kobiljev koji je u petak izjavio **Reuters**. „Za sada ne otkrivamo broj, ali on je prilično visok," dodao je čelnik Naftogaza.

Gasni lobi: Ograničenja kreditiranja mogu štetiti klimatskim ciljevima

BRISEL – Evropsko udruženje lobi gasne industrije, Eurogas, upozorilo je da bi obustavljanje kreditiranja koje najavljuju Evropska investiciona banka (EIB) i drugi zajmodavci moglo usporiti prelaz s termoelektrana na uglj na manje zagađujuće gasne elektrane i štetiti klimatskim ambicijama bloka.

Očekuje se da će uprava EIB-a, većinom sastavljena od ministara finansija zemalja EU, ovog meseca raspravljati o predlogu obustavljanja finansiranja novih projekata koji se oslanjaju na fosilna goriva do kraja 2020. godine.

"To je velika greška", upozorio je predsednik Eurogasa i direktor sektora gasnog poslovanja, obnovljivih izvora energije i struje u francuskom naftnom kolosu Total, prenosi **Euractiv**. "Ako EIB zauzme stav i ne utvrdi razliku između pojedinih vrsta fosilnih goriva, imaćemo teškoća... pri zameni postojećih termoelektrana na uglj i nećemo ispuniti naše klimatske ciljeve", dodao je.

REGION

Otkazi za više od 70 radnika u brodskoj Rafineriji nafte

BOSANSKI BROD - Više od 70 radnika Rafinerije nafte u Bosanskom Brodu proglašeno je tehnološkim viškom, uz obrazloženje da rafinerija ne radi od januara. Iz sindikata preduzeća kažu da je do kraja 2020. planirano još 88 otkaza i da je pod znakom pitanja nastavak proizvodnje.

Iz banjalučke Optima grupe, koja upravlja Rafinerijom, nisu se oglašavali, piše u utorak SEEbiz.

Rafinerija nafte u Bosanskom Brodu u vlasništvu je ruskog Njeftgazinkora odnosno Zarubežnjefta. Optima grupa, koja je zapravo podfirma Zarubežnjefta, upravlja rafinerijama u Bosanskom Brodu i Modriči kao i lancem benzinskih stanica u Republici Srpskoj, a do sredine 2018, nagomilala je gotovo dvostruko veće gubitke. Sredinom 2018., ti su gubici premašili iznos od milijardu konvertibilnih maraka.

Hrvatska: Benzin na 1,42 evra, dizel 1,36 evra

ZAGREB - Od utorka osetno su porasle cene goriva na benzinskim stanicama u Hrvatskoj. Benzinska goriva skočila su na prosečno 10,32 kune po litri (oko 1,42 evra), sa 10,071 kune pre nedelju dana.

Dizel u proseku košta 10,06 kune (€ 1,36) litar (prošli utorak 9,873). Odskočila je i cena gasnog ulja i to na 5,56 kn (€ 0,75) (s prošlonedeljnih 5,3 kn).

Poskupeo je i autogas na u proseku 4.525 kuna (€ 0,61).

Poskupljenja su odraz 6-postotnog rasta cene nafte na berzama zbog napada na naftna postrojenja u Saudijskoj Arabiji, što je i najveći rast cene od početka ove godine, prenosi *Energetika-net*.

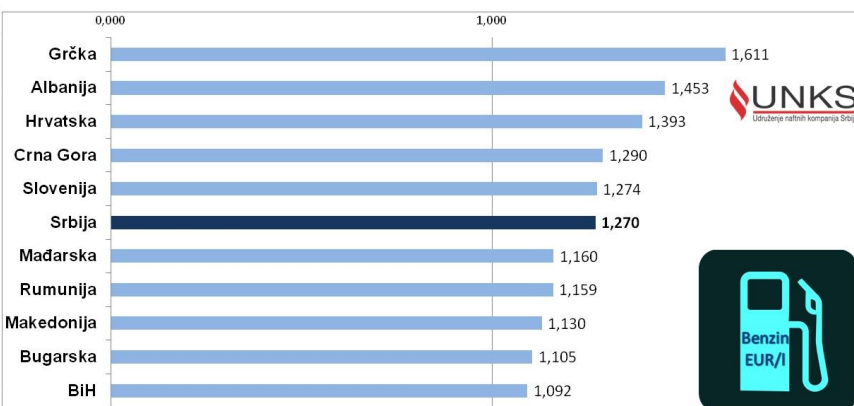

**KVALITET
O KOM SE PRIČA**

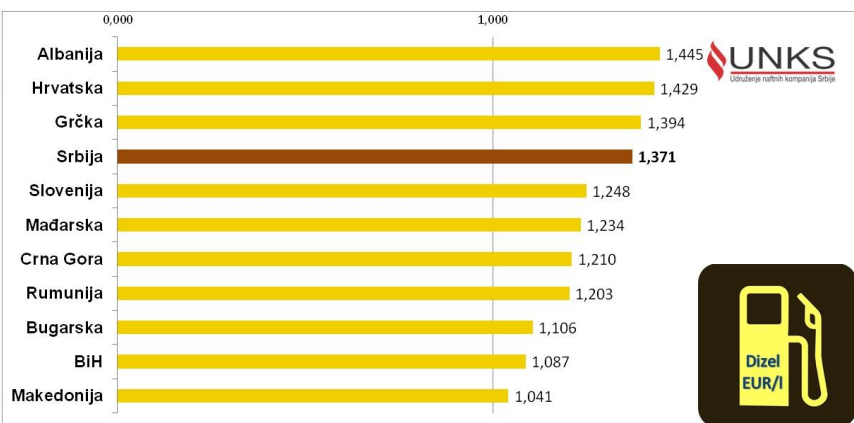

Prosečne maloprodajne cene goriva u zemljama regiona 23.09.2019. izraženo u EUR po srednjem kursu nacionalnih banaka

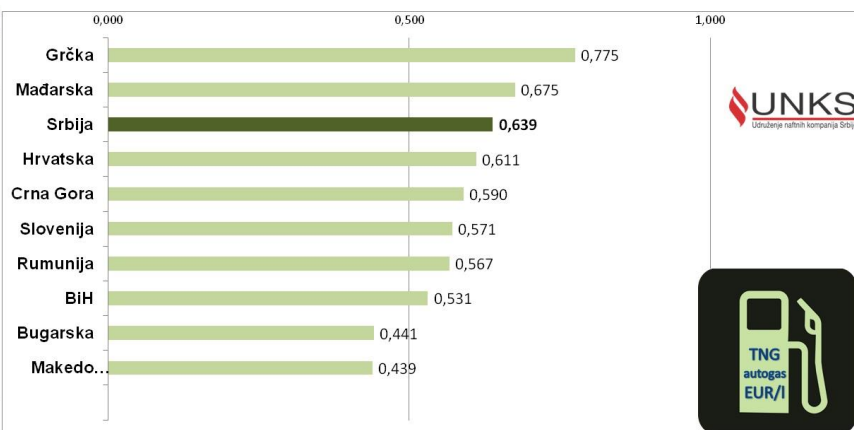
Benzin BMB 95 EN228 (EUR/l)		
	BMB 95 (EN 228)	u odnosu na prosečnu cenu regiona
Grčka	1,611	27,16%
Albanija	1,453	14,66%
Hrvatska	1,393	9,94%
Crna Gora	1,290	1,82%
Slovenija	1,274	0,53%
Srbija	1,270	0,22%
Mađarska	1,160	-8,42%
Rumunija	1,159	-8,48%
Makedonija	1,130	-10,80%
Bugarska	1,105	-12,82%
BiH	1,092	-13,82%
Prosečna cena u regionu	1,267	

Dizel EN590 (EUR/l)		
	Evro dizel (EN 590)	u odnosu na prosečnu cenu regiona
Albanija	1,445	15,42%
Hrvatska	1,429	14,15%
Grčka	1,394	11,38%
Srbija	1,371	9,54%
Slovenija	1,248	-0,25%
Mađarska	1,234	-1,43%
Crna Gora	1,210	-3,32%
Rumunija	1,203	-3,86%
Bugarska	1,106	-11,63%
BiH	1,087	-13,17%
Makedonija	1,041	-16,84%
Prosečna cena u regionu	1,252	

TNG Autogas EN589 (EUR/l)		
	TNG autogas (EN 589)	u odnosu na prosečnu cenu regiona
Grčka	0,775	32,73%
Mađarska	0,675	15,68%
Srbija	0,639	9,38%
Hrvatska	0,611	4,63%
Crna Gora	0,590	1,05%
Slovenija	0,571	-2,21%
Rumunija	0,567	-2,94%
BiH	0,531	-9,12%
Bugarska	0,441	-24,40%
Makedonija	0,439	-24,80%
Prosečna cena u regionu	0,584	

Udruženje naftnih kompanija Srbije www.unks.rs
Vladimira Popovića 6, Novi Beograd --- office@unks.rs --- 011 71 21 750

NEDELJA U SVETU NAFTE I GASA
DEO IZDAVAČKE DELATNOSTI NNKS WPCSERBIA

Autor, urednik, dizajn: Dušan Daković

Informacije objavljene u ovom pregledu ne treba nužno tumačiti kao stav, ili opredeljenje NNKS prema temama kojima se bave